

İpucu Sayfası

Güvenli proje izleme ziyaretleri gerçekleştirmek için en önemli 10 ipucu

Projeleri yöneten ve uygulayan çoğu kurumun proje döngüsü boyunca proje izleme ve değerlendirme faaliyetleri yürütmesi gerekecektir.

Bu faaliyetler şu amaçlar doğrultusunda olabilir:

- İlerlemeyi takip etmek için
- Etki veya başarıları ölçmek için
- Bir donör/bağışçı talebine veya bir personel, gönüllü veya topluluk üyesi tarafından dile getirilen bir endişeye yanıt verebilmek için.

İzleme, bildirim alma, aktivite kayıtları ve mali raporlar gibi uzaktan yürütülen faaliyetleri içerir. Topluluk üyeleri ve proje katılımcılarıyla derinlemesine görüşmeler ve odak grup görüşmelerinin yanı sıra yerinde belge incelemeleri ve yerinde izleme kontrolleri içeren yüz yüze ziyaretler de gerçekleştirilebilir. Bu kılavuz notu, mevcut bir projeyi izlemek üzere topluluklara ziyaret gerçekleştirmeyi planlayan kurumların personeline bunu güvenli ve etik bir şekilde yapmaları konusunda destek olmak amacıyla geliştirilmiştir.

Unutulmaması gerekenler

- **İzleme sadece donör/bağışçı uyumluluğu için değil, aynı zamanda öğrenme ve proje iyileştirme için de yapılmalıdır**
- **Sadece gerekli ve yararlı olanları toplayın**
- **Zarar vermemek** tüm MEL (izleme, değerlendirme ve öğrenme) faaliyetleri için merkezi bir ilke olmalıdır
- Topluluk ziyaretlerinden önce **risk değerlendirmeleri** yapılmalıdır
- Ziyaret sırasında yapılan **her türlü açıklama**, üzerinde mutabık kalınan kanallar aracılığıyla bildirilmelidir
- Tüm faaliyetler **güvenli ve etik** bir şekilde yürütülmelidir
- Proje katılımcıları (yararlanıcılar) ile yapılan gayri resmi görüşmeler de dahil olmak üzere tüm veri toplama faaliyetleri için **bilgilendirilmiş onam** alınmalıdır
- İzleme ziyareti sırasında toplanan tüm veriler **güvenli bir şekilde saklanmalı ve güvenli bir şekilde kullanılmalıdır**

Tanım kutusu:

İzleme: bir proje hakkındaki bilgilerin zaman içinde sistematik ve rutin olarak toplanması ve analiz edilmesi.

Bilgilendirilmiş onam: Katılımcıların araştırmaya katılıp katılmama konusunda anlamlı bir seçim yapabilmeleri için araştırma (veya izleme faaliyetleri) hakkında yeterli ve uygun bilgi verilmesini ve kararlarını etkileyebilecek açık veya örtülü bir zorlama olmamasını gerektirir.

Zarar vermeme: Eylemlerimizle insanları ek risklere maruz bırakmaktan kaçınmaktır. Eylemlerimizin yaratabileceği olası olumsuz etkileri azaltmak için bir adım geri atmamızı ve içinde çalıştığımız bağlama bakmamızı gerektirir¹. Bu, araştırmacılar ve veri toplayıcıların yanı sıra yanıt verenler ve katılımcılar için de geçerlidir.

1 İnsaniyet & İçerme, 2018. **'Zarar Vermeme' ilkesinin benimsenmesi: Zarar vermeden nasıl harekete geçilir? İnsanlık ve Kapsayıcılık uygulamalarının gözden geçirilmesi üzerine düşünceler.** (Bağlantı İngilizce kaynağa yönlendirir.)

Ziyaret planlaması

İzleme ziyaretinizin amacını netleştirin. Ziyaret edeceğiniz proje personeline varışınızdan önce amacınızı iletmiş olduğunuzdan emin olun.

Proje ziyareti sonucunda ortaya çıkabilecek riskleri belirleyin. Ziyaretiniz için bir risk değerlendirmesi geliştirerek riskleri öngörün ve azaltın.

Hangi insan **gruplarıyla** konuşmak istiyorsunuz, içlerinde özellikle kırılgan olanlar ya da çocuklar ve gençler var mı? Onlar için özel riskler var mı?

Ziyaretiniz sırasında şiddet, istismar ve sömürü de dahil olmak üzere katılımcılar için çocuk ve yetişkin güvenliği risklerini artırabilecek **hassas konulara** değinmeyi düşünüyor musunuz?

Konuştuğunuz topluluk gruplarından herhangi biri projeye katılmanın veya sorunları sizinle tartışmanın bir sonucu olarak **teпки veya misilleme** ile karşılaşabilir mi?

Ziyareti gerçekleştiren tüm personelin davranış kurallarından haberdar olduğundan ve çocuk ve yetişkin güvenliği eğitimi aldığından emin olun.

Proje ziyaretlerinizden önce **çocuk ve yetişkin güvenliği odak kişisinin kim olduğunu bildiğinizden emin olun.**

Herkesin ziyaret sırasında ortaya çıkabilecek olayları nasıl bildireceğini bildiğinden emin olun. İzleme ziyareti sırasında yapılan her türlü açıklama/bilgilendirme uygun kanallar aracılığıyla ilgili kişilere bildirilmelidir.

Görüşmek istediğiniz farklı paydaş gruplarını ve hangi soruları sormak istediğinizi belirleyin. Bunlar arasında personel ve gönüllüler, ortak kurumlar, yerel yönetim, topluluk üyeleri ve yararlanıcılar yer alabilir ve ziyaretinizden önce bu kişilerin bilgilendirildiğinden emin olun.

Sorularınızın gerekli olup olmadığını kontrol edin. Aynı verileri toplamanın başka yolları var mı?

Çocuklarla veya gençlerle konuşmayı planlıyorsanız, ek çocuk ve yetişkin güvenliği önlemlerine ihtiyacınız olabilir.

Katılımcılarla yapılan görüşmeler veya oturumlar sırasında herhangi bir çocuk ve yetişkin güvenliği kaygısının ortaya çıkması ihtimaline karşı yerel destek hizmetleri ziyaret öncesinde belirlenmelidir. Bildirim mekanizması nedir? Yönlendirme için yerel destek hizmetleri nedir ve nerededir?

Ziyaret sırasında

Süreçler hem proje personeli hem gönüllüler hem de topluluk üyeleri için **güçlendirici ve uzlaşmaya dayalı olmalıdır.** Projeye dahil olan herkes izleme süreçlerinin bir parçası olmalı ve sonuçlar onlar için faydalı olmalıdır.

Ziyaret sırasında herhangi bir şeyden etkilenen katılımcılar için desteğin mevcut olduğundan emin olun. Çocuklar veya engelliler için özel gereksinimleri dikkate aldınız mı?

Hassas soruların aynı cinsiyetten bir araştırmacı ile özel bir ortamda sorulduğundan emin olun. Özel olarak konuşamıyorsanız (belki de COVID-19 vb. Uzaktan destek sunma durumları nedeniyle) hassas konuları tartışmak veya risk altında olup olmadıklarını vurgulamak ve anlamak için özelleşmiş kodlar; sözcükler kullanmayı düşünebilirsiniz.

Konuştuğunuz grupların ve kişilerin toplantı yerine erişebildiğinden ve gereksiz yere beklemediklerinden veya güvenli olmayan saatlerde seyahat etmek zorunda bırakılmadıklarından emin olun.

Tek cinsiyetli gruplarla Odak gruplar aynı cinsiyetten biri tarafından yürütülmelidir. Bireysel görüşmeler de aynı cinsiyetten araştırmacılar tarafından yapılmalıdır.

Her türlü katılım, görüntü veya alıntı için bilgilendirilmiş onam alındığından emin olun. Katılımlarını, onamlarını ve bilgilerin nasıl kullanılacağını kolay ve anlaşılır bir şekilde açıklayın. İstedikleri zaman katılımdan vazgeçebileceklerini açıkladınız mı? Çocuklarla çalışıyorsanız, bir ebeveyninden veya bakım verenden izin aldığınızdan emin olun.

Katılımcıları, siz ayrıldıktan sonra proje veya izleme ziyareti ile ilgili bir şikâyet veya endişelerini nasıl ve kime bildirebilecekleri ve bunlara nasıl yanıt verileceği konusunda bilgilendirdiğinizden emin olun.

Ziyaretinize katılımları ve ilgileri için herkese teşekkür ettiğinizden emin olun.

Verilerin korunması ve gizlilik

Toplanan verileri anonim hale getirerek ve kişisel deneyimlerdeki tanımlanabilir unsurları kaldırarak **gizliliği, mahremiyeti ve anonimliği sağlayın.**

Sahadaki veri depolama sistemlerinin gizliliğe yönelik herhangi bir risk oluşturmadığından emin olun. Veriler proje sahasında nasıl saklanıyor? Proje kayıtlarının, isimleri de içerebilecek matbu kopyaları kilitli bir dolap veya çekmeceye güvenli bir şekilde saklanıyor mu? Dijital kopyalar proje bilgisayarlarında ve dizüstü bilgisayarlarda saklanıyor ve şifreyle korunuyor mu?

Bir izleme ziyareti sırasında **bir topluluk üyesinin adını not etmenin gerekli olup olmadığını düşünün** - bu nadiren gereklidir. Tüm katılımcıların kimlikleri korunmalıdır.

Asla kimseden gizlilik içeren bilgilerini açıklamasını istemeyin.

Ziyaretten sonra

Konuştuğunuz kişilerle paylaşmak üzere **ziyaretinizin, düşüncelerinizin ve bulgularınızın bir özetini hazırlayın.**

Görüşmelerle ilgili tüm notlarınızın güvenli bir şekilde saklandığından veya artık gerekmiyorsa imha edildiğinden emin olun.

Çocuk ve yetişkin güvenliği endişeleriyle ilgili olarak toplanan verileri gözden geçirin ve endişe duyulan alanları çocuk ve yetişkin güvenliği odak kişisine/uzmanına bildirin. Şiddet, cinsel saldırı, cinsel taciz, sömürü veya bedensel ceza ile ilgili herhangi bir soru soruyor musunuz?